

БИЛТЕН

Бр. 22
ОКТОБАР 2023.

ЦЕНТАР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
ИСТРАЖИВАЊА О ВОЗОВИМА НА ВОДОНИЧНУ ТЕХНОЛОГИЈУ И БАТЕРИЈЕ.....	3
ПРИСТУПАЧНОСТ СТАНИЦЕ КРОЗ ВИРТУЕЛНИ ОБИЛАЗАК.....	3
СИТ РАДИОНИЦА О УПРАВЉАЊУ ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ОТПАДОМ.....	4
ОДРЖАН ПРВИ САСТАНАК ПОСВЕЋЕН НОВОМ ПРОЈЕКТУ.....	4
АВИО САОБРАЋАЈ + БРЗА ЖЕЛЕЗНИЦА.....	4
UIC СЕМИНАР О УПРАВЉАЊУ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИМОВИНОМ.....	5
ПРЕДСТАВЉЕНА НОВА ПЛАТФОРМА ЗА ТРГОВИНУ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ОПРЕМОМ..	6
ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА ЖЕЛЕЗНИЦЕ –НОВИ ИЗАЗОВИ И МОГУЋНОСТИ.....	7
УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	7
ОДРЖАН САСТАНАК UIC РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ.....	8
ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА ЦИРКУЛАРНУ ЕКОНОМИЈУ.....	8
ОДРЖАН САСТАНАК ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА.....	9
ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ.....	9
ОДРЖАН ВЕБИНАР О РАЗВОЈУ ЖЕЛЕЗНИЦА У РУМУНИЈИ, БУГАРСКОЈ И СРБИЈИ.....	10
ОДРЖАН САСТАНАК СА ДИРЕКТОРКОМ UIC ПРОЈЕКТА NOVITA.....	11

ИСТРАЖИВАЊА О ВОЗОВИМА НА ВОДНИЧНУ ТЕХНОЛОГИЈУ И БАТЕРИЈЕ

www.transport-community.org

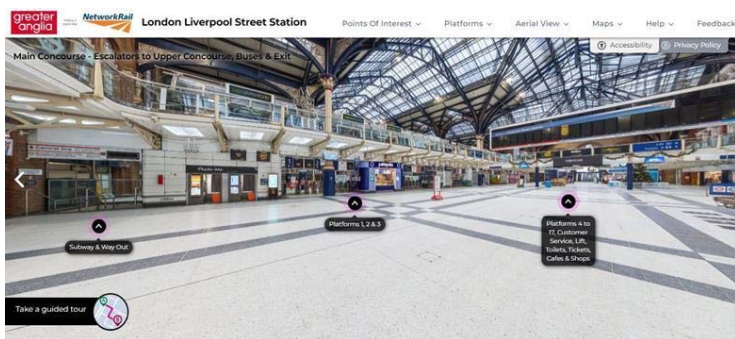
У партнерству са *Агенцијом Европске уније за железнице (ERA)* и *Асоцијацијом европске железничке индустрије (UNIFE)*, *Транспортна заједница* је организовала студијску посету стручњака за железницу са Западног Балкана, из Републике Молдавије и Турске, истраживачком центру у Немачкој, од 10. до 12. октобра. Посета је организована са фокусом на коришћење алтернативних горива за возове, као што су технологија водоника и уградња електричних батерија.

Учесници су стекли увид у пионирске технологије на водоник и акумулаторске електричне системе који имају потенцијал да донесу револуцију у путовање железницом чиме ће се значајно смањити утицај на животну средину. Истраживачки развојни центри сведоче о најновијим открићима у погледу возова на водоник и електричних локомотива које ће саобраћати на батерије. Ово искуство омогућило је да се сагледају предности и изазови иновативних технологија у железничком саобраћају.

Искуства Немачке служе као пример за регионе који теже да усвоје одржива и еколошки прихватљива решења за железнички транспорт. Посета је организована у оквиру пројекта „Наставак подршке корисницима *IPA II* од стране *Агенције Европске уније за железнице (ERA)*“, уз подршку Генералног директората Европске комисије за суседство и проширење (*DG NEAR*).

Извор: www.transport-community.org/exploring-future-of-railways-in-germany-hydrogen-fuel-cells-and-battery-electric-technologies

ПРИСТУПАЧНОСТ СТАНИЦЕ КРОЗ ВИРТУЕЛНИ ОБИЛАЗАК

Британски железнички превозник *Greater Anglia*, заједно са управљачем железничке инфраструктуре *Network Rail*, представио је виртуелни обилазак станице *Liverpool Street* у Лондону. Ово је прва железничка станица која је уградила софтверску апликацију за бољу приступачност, обилазак са онлајн водичем и путоказима са титловима, како би се корисници лакше сналазили у простору.

Виртуелни обилазак станице креиран је како би се подржало планирање путовања и путницима обезбедио јаснији приказ станичног простора пре него што отпутују. Уз помоћ овог ИТ алата корисници могу сазнати како да дођу до свих јавних површина, укључујући главни улаз, тоалете, информативни пункт, чекаонице, аутомате за продају карата, пероне, затим површине испред објекта где се налазе такси станица и аутобуско стајалиште.

Детаљан приказ од 360 степени корисницима омогућује лакше кретање уз помоћ интерактивне мапе која показује локације свих објеката унутар станице. Путницима је у оквиру менија доступан и аутопилот који корисницима даје могућност да изаберу своје одредиште и да буду аутоматски вођени до њега. Будући развој апликације односиће се на поставку видеа са знаковним језиком за глувонеми. Идеја је да се креира и овај алат за кориснике који ће указати да станица има приступачност за путнике са посебним потребама.

Извор: <https://www.railwaygazette.com/accessibility-focus-for-station-virtual-tour>

СИТ РАДИОНИЦА О УПРАВЉАЊУ ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ОТПАДОМ

Радионица „Управљање отпадом и изазови за железнички сектор“ у организацији Међународног комитета за железнички саобраћај (СИТ), одржана је 11. и 12. октобра у Берну у Швајцарској. Овој радионици је претходила дискусија у оквиру UIC Експертске групе за превоз опасног терета, као и проблематика која се јавља у вези ове врсте транспорта, као што је сложена управљачко-регулаторна структура.

Тренутно законодавство није добро прилагођено за превоз отпада железничким саобраћајем, што железницу ставља у неповољан положај. У контексту у којем ЕУ жели да подстакне слободну размену отпадних производа унутар Уније, како би се подржала циркуларна економија, обим отпада који се транспортује рапидно ће се повећати, као и удаљеност истог. Стога је све важније да се питања која доводе железницу у неповољан положај решавају уз помоћ техничких решења међународних организација СИТ и UIC, као и кроз побољшану хармонизацију међународних правних оквира. Ове две организације блиско сарађују са својим члановима ради анализе проблема и накнадно ће креирати акциони план по овом питању за железнички сектор.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/not-to-go-to-waste-cit-workshop-on-rail-waste-management-takes-place>

ОДРЖАН ПРВИ САСТАНАК ПОСВЕЋЕН НОВОМ ПРОЈЕКТУ АВИО САОБРАЋАЈ + БРЗА ЖЕЛЕЗНИЦА

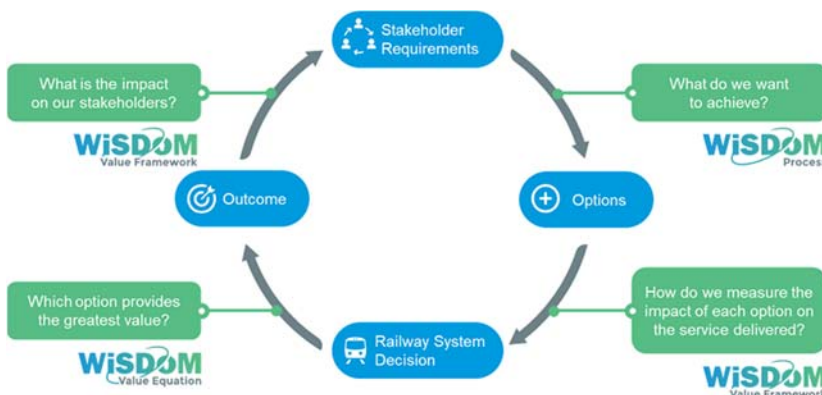

У циљу развоја интермодалног транспорта за масован превоз становништва, Међународна железничка унија (UIC) покренула је пројекат „Air + HSR“ чији је циљ ближа сарадња авио и железничког транспорта, анализа и општа координација са фокусом на Европу, САД и Кину. Циљ је да се развију практична решења, укључујући побољшање услуга, побољшање инфраструктуре и потенцијално спровођење регулаторних промена, како би се максимизирале користи за оба вида транспорта и промовисала одржива мобилност, затим анализа, побољшање корисничког искуства, оптимизација, развој решења, креирање програма за усмеравање будућих иницијатива. Оквир пројекта је усклађен са развојним циљевима *Трансевропске транспортне мреже (TEN-T)*.

На заједничкој продаји карата активно раде UIC и IATA, а нови пројекат надовезаће се на претходне иницијативе за повезивање аеродрома, као што су међуградске железничке мреже, тиме смањујући зависност од домаћих авио летова. Ови циљеви су усмерени на путнике, било да путују због посла или у слободно време, при чему су критеријуми квалитета који се користе директно повезани са тржишним сектором и његовим очекивањима. С тим у вези, руководиоци пројекта ће позвати и друге заинтересоване стране у области планирања путовања и транспорта да узму учешће, како би били укључени у радионице које се одржавају до средине 2024. године. Налази и препоруке са радионица биће представљени на следећем UIC Светском конгресу о брзој железници, који ће се одржати 2025. године у Кини.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/kick-off-meeting-is-held-for-the-air-hsr-project>

UIC СЕМИНАР О УПРАВЉАЊУ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИМОВИНОМ

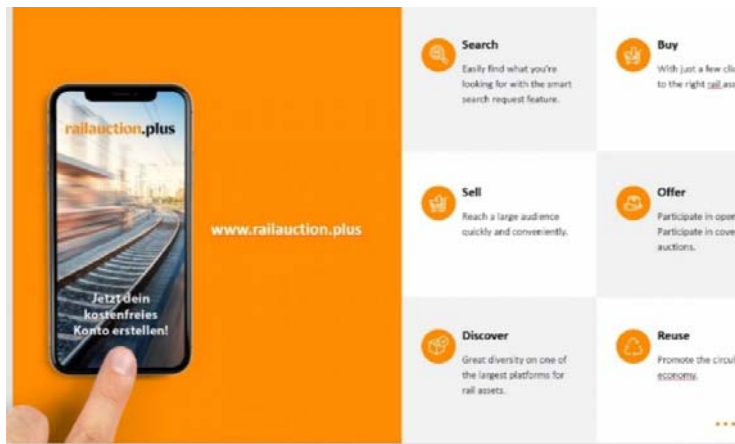
Семинар за доношење одлука заснованих на управљању железничком имовином у организацији UIC-а одржан је 10. и 11. октобра у Паризу. Овом догађају присуствовало је више од 40 учесника из управљача инфраструктуре и пратеће индустрије. На семинару се дошло до закључка да постоји јаз између идеје о будућем доношењу одлука у односу на актуелно управљање. **UIC Радна група за управљање имовином** тренутно ради на пројекту **WISDOM**, у циљу дефинисања оквира за доношење одлука у оквиру целокупног система заснованог на вредности имовине.

Семинар се састојао од неколико сесија, учесници су кроз презентације говорили о постављању основе кроз сертификацију стандарда ISO:55001, затим о основама дигитализације за железничку инфраструктуру, перформансама мреже, моделу одлучивања заснованом на вредности за систем колосека, доношењу одлука у односу на вредност животног циклуса имовине. Затим је дат пример имплементације система управљања имовином у Португалу и представљена методологија за обезбеђивање стратешког усклађивања железничке инфраструктуре.

Последња сесија односила се на податке и аналитику, као и на алате за максимизирање вредности имовине. Такође, представљен је пример контролне табле за интелигентно управљање имовином италијанског управљача железничке инфраструктуре **RFI**. Софтвер „**Дигитални близанци**“ у железничком сектору могао би да се користи у неколико различитих инжењерских, планских и оперативних аспеката, као што је праћење физичких средстава (возна средства и инфраструктура), праћење кретања возова, као и пружање информација о понашању путника у возовима, у станицама или на перонима.

Извор: <https://uic.org/com/enews//asset-management-value-based-decision-making-for-rail-seminar>

ПРЕДСТАВЉЕНА НОВА ПЛАТФОРМА ЗА ТРГОВИНУ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ОПРЕМОМ

На европском тржишту од недавно постоје две немачке платформе за трговање половном железничком опремом. Пласманом нове, представљене су разлике у пословању обе платформе. Првобитна платформа, под називом **DB Resale**, је ћерка фирма **Немачких железница**, служи за централну продају половних средстава из **DB групе** и послује искључиво на немачком тржишту. Ова платформа има у понуди железничка возила, друмска возила, техничку опрему, машине, кранове, дизалице и компресоре, затим, челичне шине, бакар, мале компоненте колосека и трансформаторе, као и канцеларијски материјал: половни столови и столице, као и компјутери и информатичка опрема. Ту је и део намењен за колекционаре: колекција оргиналних седишта и сатова са станица до колица за послуживање.

Новопласирана платформа, **Rail Auction**, намењена је за продају половних железничких возила, рециклираних материјала, секундарних сировина, резервних делова и компоненти, као и грађевинског материјала на отвореном тржишту у оквиру земаља чланица ЕУ. Можете се регистровати као купац или као продавац. Суштина рада платформе је да се предвиде потребе европског тржишта, а трговина се обавља искључиво електронским плаћањем. Више информација о понуди платформе можете доступно је на следећим линковима: <https://www.railauction.plus> и <https://www.dbresale.com>.

Извор: Railauction.plus

ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА ЖЕЛЕЗНИЦЕ – НОВИ ИЗАЗОВИ И МОГУЋНОСТИ

У оквиру шпанског председавања ЕУ, уприличен је још један скуп посвећен железничком саобраћају у организацији шпанског председништва и шпанског ADIF-а, под називом „Либерализација железнице-нови изазови и могућности“ 18. октобра у Мадриду. Скуп је био повод да железнички сектор сагледа успехе шпанске либерализације у смислу значајног повећања броја путника и смањења цена за приступ шпанским железничким коридорима за возове великих брзина.

Шпански успеси се ослањају на опсежну експанзију развоја инфраструктуре за возове великих брзина, која би на европском нивоу требало да буде унета у **Мастер план за брзу железницу**, који треба да повеже све престонице и веће градове. Током састанка интензивно се разговарало о принципу „способности плаћања“ и цени карата, која се сматра главним покретачем за привлачење путника са друмског на железнички саобраћај. Дискутовано је и о примени ERTMS-а, управљању капацитетима и системом управљања главним подацима (MDMS).

Извор: CER.be

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у онлајн формату.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

Састанак Радне групе за стандардизацију Међународне железничке уније (UIC) одржан је 25. октобра 2023. године у хибридном формату. На истом је било речи о неколико тачака, од којих се истичу међународна сарадња и израда стратегије „**4 стуба + 1 кров**“.

Када је у питању међународна сарадња, истакнут је рад Стратешке групе за везу која је ове године интензивно учествовала у састанцима са Међународном организацијом за стандардизацију и Међународном електротехничком комисијом, а поводом питања која се тичу контактне мреже, система за вентилацију и климатизацију (HVAC), итд. У плану је предлагање нових тема за дискусију, као што су: технички критеријуми за координацију у пролазним системима са неутралном секцијом, систем енергетске ефикасности, прогностичко и здравствено управљање. С друге стране, стратегија има за циљ да пружи подршку Визији UIC-а за 2023. годину. Она садржи принципе и предложене кораке како би се унапредила комуникација између техничких тела, **Јединице за стандардизацију** и **Платформе за стандардизацију**, превазишли проблеми и исти избегли у будућности. На састанку је у име ИЖС учествовала представница Центра за међународне послове.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА ЦИРКУЛАРНУ ЕКОНОМИЈУ

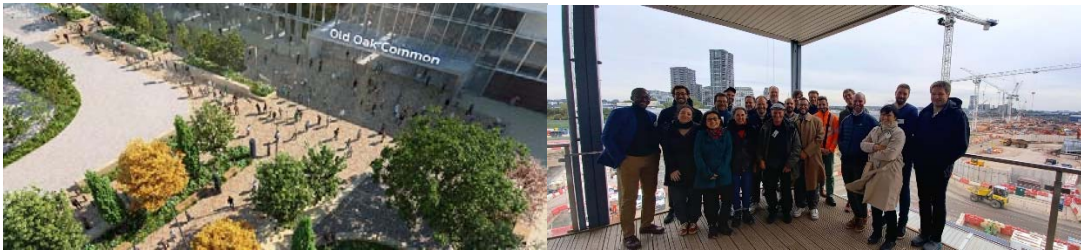
Почетком октобра одржан је 8. по реду састанак **UIC Сектора за циркуларну економију** у онлајн формату и уједно је најављена нова радионица **Zero Waste Railways Workshop** за 22. новембар, која ће бити одржана у Центру за железничка истраживања у Единбургу у Великој Британији. Главне теме састанка биле су припрема модела извештавања о циркуларној економији и управљање имовином као покретачем циркуларне економије широм железничког сектора. Током састанка дати су примери британске железничке индустрије о метрици нулте загађености (мере квантитативне процене које се обично користе за поређење

и праћење учинка) и Железница Холандије о мерењима и извештавања о циркуларним перформансама у оквиру новог **ИТ** законодавног оквира, као и њихов пример о апликацији за управљање подацима о токовима железничког отпада. Након тога, истакнути су планови иновација у рециклирању материјала италијанског управљача железничке инфраструктуре **RFI**.

По први пут су чланови сектора имали задатак да попуне табелу од 9 ставки из области циркуларне економије, које чланице спроводе у својим компанијама. Допринос у овом процесу дала је и Инфраструктура железнице Србије, тако што је навела своје примере циркуларног пословања у складу са могућностима. Најављен је и фестивал циркуларне економије од 15. до 16. новембра, а више информација о томе налази се на линку www.circulareconomyfestival.com.

На састанку су у име ИЖС учествовали представници из Центра за међународне послове и Одељења за заштиту животне средине.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ

Последњи састанак UIC Сектора за буку и вибрације за 2023. годину одржан је у хибридном формату првог дана, са представницима радних група, док је другог уприличена техничка посета градилишту будуће станице **Old Oak Common**. Станица се гради са циљем да буде најбоље повезана и уједно највећа железничка станица до сада изграђена у Великој Британији.

На састанку су представљени досадашњи резултати пројекта NOVITA као и циљеви будућег циклуса пројекта за наредне четири године. Представљен је и нови пројекат AKORD који ће се бавити акустиком храпавости шина, израдом новог софтвера за мерење буке и вибрација са опремом која ће се инсталирати на мерна кола. Представљен је и Нацрт извештаја ЕУ Директиве о буци и животној средини, који има за циљ да се утврди да ли постоје потребе за изменама исте. ЕУ не жели да прописује мере, већ да формулише циљеве, док су државе чланице слободне да пронађу мере за постизање циљева. Један од приоритетних циљева је да се смањи изложеност становништва буци која долази из железничког саобраћаја за 30%. Генерални директорат за мобилност и саобраћај наставиће да помаже железничком сектору помоћу финансијског Инструмента за повезивање Европе, суфинансирајући 20% уградњу нових композитних кочионих блокова за око 220.000 теретних вагона, како би се смањила бука коју производе возила. На састанку су у име ИЖС учествовали представници из Центра за међународне послове и Одељења за заштиту животне средине.

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА

STAFFER
EUROPEAN RAIL SKILLS ALLIANCE

У октобру су одржана два састанка у вези са радним задацима 6.4 и 6.7, као и годишњи општи састанак за предметни пројекат. Током поменутих састанака било је речи о оствареном напретку у процесу имплементације европских пилот програма за мобилност запослених који су предвиђени пројектом и

пилот пројектима који ће се заснивати на темама као што су диверзитет и европски начин размишљања.

На општем годишњем састанку размењене су информације о новитетима и тренутном статусу за сваки радни пакет са појединачним задацима. У оквиру посебног сегмента, представници генералних директората Европске комисије, *DG Grow* и *DG Move* су са учесницима поделили нове информације о побољшању сарадње у смислу мобилности, недостацима у погледу вештина и социјалне димензије, као и о дигиталној транзицији и иницијативи Регулатива о вестима, Европској години вештина, Европском форуму за радна и социјална права, али и ревизији у погледу сертификације за машиновође. На састанку је у име ИЖС учествовали представници из Центра за међународне послове.

ОДРЖАН ВЕБИНАР О РАЗВОЈУ ЖЕЛЕЗНИЦА У РУМУНИЈИ, БУГАРСКОЈ И СРБИЈИ

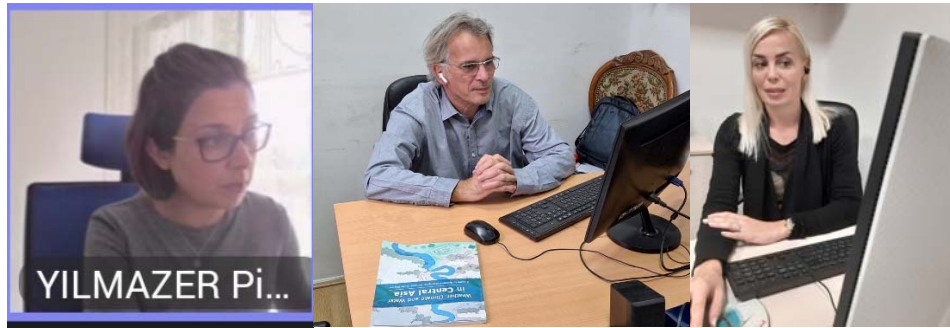
Вебинар о развоју железница у Румунији, Бугарској и Србији одржан је 31. октобра у организацији Српско-швајцарске привредне коморе са преко 50 учесника. Повод су била улагања у модернизацију железнице и пројекте модернизације у циљу побољшања безбедности и ефикасности железница.

Модернизација железничке инфраструктуре и возног материјала је на политичкој агенди три земље јужне и источне Европе. Румунија истражује могућност развоја брзе железничке мреже како би побољшала повезаност унутар земље, као и са суседним земљама попут Мађарске и Бугарске. Истовремено, Бугарска ради на железничком пројекту Софија-Београд за побољшање железничке повезаности у теретном и путничком саобраћају између Бугарске и Србије. Један од великих железничких пројеката у Србији је брза железничка пруга Београд-Будимпешта, која је део Трансевропске транспортне мреже (TEN-T). Србија је стратешки лоцирана на Балкану и ради на унапређењу железничке везе са суседним земљама ради промовисања регионалне трговине и транспорта.

Current projects of importance for international railway traffic	Current projects of importance for international railway traffic
Modernisation of railway line Beograd-Subotica-State Border (Kelebia)- (Budapest)	MODERNISATION OF NIŠ - DIMITROVGRAD RAILWAY LINE
	<p>The project consists of the following components:</p> <ul style="list-style-type: none">I) civil reconstruction of Prosek - Staničenje – Dimitrovgrad section (80 km) - estimated value EUR 82.38 millionII) construction of bypass railway around Niš (construction works) (22 km) - estimated value EUR 74.20 millionIII) electrification and signalization of Niš – Dimitrovgrad railway line (86 km) and bypass line around Niš - estimated value EUR 93.45 million.
	<p>A contract has been signed with Bulgarian consortium for the modernisation of the railway line from Niš to Dimitrovgrad and the start of work is expected soon.</p>

Румунија и Бугарска користе све фондове ЕУ за подршку побољшању железничке инфраструктуре и испуњавању стандарда ЕУ за интероперабилност и безбедност, док Србија има право на коришћење само претприступних фондова. Учесће на вебинару узела је у име Инфраструктуре железница Србије, директорка Центра за међународне послове, Катарина Нешић са презентацијом о актуелним и будућим инвестиционим пројектима. Она је овом приликом истакла да је Србија, иако још увек није чланица ЕУ, успела да изгради пругу за саобраћање брзих возова, што нису успеле ни све земље чланице. Такође, српски управљач железничке инфраструктуре успешно ради на спровођењу европских стандарда и праћењу трендова у области железничког саобраћаја.

ОДРЖАН САСТАНАК СА ДИРЕКТОРКОМ UIC ПРОЈЕКТА NOVITA

Pinar Yilmazer UIC

Чедомир Илић ИЖС

Ната Живановић ИЖС

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. је дугогодишњи пуноправни члан **Међународне железничке уније UIC**, која је најстарија и најбројнија међународна железничка организација. Кад год је могуће и корисно за железничку заједницу, улажу се напори да се регионални развојни железнички пројекти претворе у мултирегионалне или глобалне активности у оквиру поменуте организације.

С тим у вези, експерти из Одељења за заштиту животне средине ИЖС активни су у оквиру **UIC Платформе за одрживост**. Платформа се састоји од више радних група које се договарају о покретању иновативних пројеката у складу са потребама својих чланова. На основу тога, покренут је нови пројекат **ACORD**, као и наставак новог циклуса постојећег **NOVITA** пројекта, који је променио статус регионалног и постао глобалан, а у којем учествује ИЖС.

Овом приликом, **Pinar Yilmazer**, виши саветник за пројекте и уједно директор пројекта **NOVITA**, упутила је честитке поводом отварања нове главне железничке станице у Београду, и исказала заинтересованост да обиђе станицу са члановима **UIC Платформе за одрживост**, као и да један од наредних састанака **UIC Радне групе за буку и вибрације** буде одржан у јесен 2024. године у Београду.